

1916 vedle § 1447 obč. zák. zanikly v ú b e c a proto žalobní žádání nejen na plnění, nýbrž i na požadované interese zamítl.

Čís. 410.

Lhůta k žalobě pro vadu dobytčete (§ 933 obč. zák.) počíná nikoliv odevzdáním, nýbrž dodáním, to jest dnem, kdy kupitel dobytče skutečně převzal a nabyt takto možností, by o jeho vlastnostech se přesvědčil.

(Rozh. ze dne 10. února 1920, Rv I 55/20.)

Žalobce koupil dne 15. června 1919 od žalovaného v jeho bydlišti koně. Před uzavřením kupu byla předsevzata s koněm před žalobcem zkušební jízda. Dne 22. června 1919 došel kůň do bydliště žalobce. Když pak kůň koncem července 1919 zdechl, podal kupitel dne 2. srpna 1919 na žalovaného žalobu ze správy. *Procesní soud první stolice* žalobě vyhověl, nepřistoupiv zejména na námitku žalovaného, že žaloba nebyla podána ve lhůtě § 933 obč. zák. *Odvolací soud* potvrdil rozsudek soudu první stolice, a uvedl v důvodech mimo jiné toto: Lhůtu k žalobě ze správy jest dle § 125 III. dílčí novely k obč. zák. počítati nikoliv ode dne odevzdání, nýbrž ode dne dodání zvířete kupiteli. Jest tudíž lhostejno, kdy právnicky přešlo na kupitele vlastnictví, rozhodnou jest doba, kdy kupitel dobytče skutečně dostal, to jest doba, kdy dobytče skutečně přešlo z moci prodatelovy do moci kupitelovy.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalobce opírá svůj nárok o ustanovení § 933 obč. zák. (ve znění III. nov.). Měl-li soud rozhodnouti, kdy lhůta k podání žaloby počala, bylo lhostejno, zda odevzdání stalo se v tu či v onu dobu, neboť jedině rozhodnou byla doba dodání (Ablieferung) koně a ta nesporně spadá v dobu, zákonem pro žalobu vyhrazenou. Argumentace dovolání, jakoby slovo »dodání« (Ablieferung) mělo též význam se slovem »odevzdání« (Uebergabe) jest pochybena, ježto zákonodárce podle materiálů volil výraz »dodání« (Ablieferung) místo slova »odevzdání« (Uebergabe) u jasně vysloveném úmyslu, by běh lhůty počal tím okamžikem, kdy kupitel věc skutečně přijal a možnosti nabyt, by ji po stránce jejích vlastností vyzkoušel. Nepřihlížel-li tedy soud odvolací k tomu, kdy podle tvrzení žalovaného kůň odevzdán byl a založil-li právní posouzení věci na jedině rozhodující okolnosti, kdy podle souhlasného tvrzení stran kůň žalobci zaslán a dodán byl, není rozsudek ani formálně ani co do právního posouzení věci vadným.

Čís. 411.

Propachtován-li též pozemek více osobám a tyto jedna o druhých věděly a námitky nečinily, vznikne mezi nimi společenství pachtovního poměru, při němž podíly všech jsou stejné.

(Rozh. ze dne 10. února 1920, Rv I 79/20.)

Vlastník louky propachtoval ji nejprve celou žalobci. Když několik dní po tom ucházel se u něho o louku žalovaný, prohlásil k němu vlastník, že dává mu louku do pachtu společně se žalobcem, by se s ním spravedlivě rozdělil. Po této dohodě sdělil vlastník žalobci, že mu, jak původně umluvili, nemůže nechat celou louku, že ji bude míti společně se žalovaným, by se spolu spravedlivě rozdělili. Jako dříve žalovaný byl nyní i žalobce srozuměn s tím, co mu bylo vlastníkem řečeno. Mezi sebou žalobce a žalovaný vůbec nejednali a neučinili dohody o užívání louky. Když pak žalovaný svémocně ujal se užívání dolní, lepší polovice louky, domáhal se žalobce zjištění, že uživateli louky přísluší oběma stranám rovným dílem. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, odvolací soud ji pro nedostatek aktivní a pasivní legitimace ke sporu zamítl, poněvadž každá ze stran jest sice pro sebe ve smluvním poměru k vlastníku, mezi nimi však není vůbec smluvního poměru.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek soudu první stolice.

Důvody:

Ze zjištění vyplývá, že mezi žalobcem a žalovaným není sice poměru smluvního, kdyžť ovšem mezi sebou neučinili žádné úmluvy, ale že jsou spolu v poměru právním, totiž v poměru spolupachtu na základě se zakládajícím. Stanoví § 888 obč. zák., že slíbí-li dvě nebo více osob někomu totéž právo k věci nějaké, aneb přijmou-li je od něho, rozdělí se pohledávání i dluh dle pravidel o společenství práva vlastnického (§§ 825 a násl. obč. zák.). V případě, o nějž jde, přijali žalobce a žalovaný od vlastníka právo pachtovní k louce a vzniklo tedy mezi nimi podle § 825 obč. zák. společenství práva pachtovního čili stali se spolupachtýři louky. Ježto pak podíly pachtu nebyly s propachtovatelem výslovně ujednány ani mezi stranami smluveny, pokládají se dle § 839 obč. zák. za stejné a přísluší tudíž sporným stranám rovnodílně společné právo pachtovní, následkem čehož má každý z nich také nárok, aby užítky z pachtu byly rozděleny rovným dílem (§ 839 obč. zák.).

Čís. 412.

Přípustnou jest změna dědické přihlášky co do povolacího důvodu.

Nenabylo-li odevzdání pozůstalosti dle zákonné dědické posloupnosti ještě právní moci, nutno ku dodatečné dědické přihlášce ze závěti v projednání pozůstalosti pokračovati a odevzdací listinu zrušiti.

(Rozh. ze dne 17. února 1920, R I 54/20).

V pozůstalosti po Janu P-ovi bylo vydáno usnesení, jímž byla přiřčena pozůstalost dědicům ze zákona se přihlásivším a to zůstavitelově manželce $\frac{1}{4}$ a oběma dětem jeho, Alfrédovi a Martě, po $\frac{3}{8}$ pozůstalosti. Na základě tohoto usnesení vydána byla odevzdací listina. Marta P-ová podala proti odevzdací listině rozklad, tvrdíc, že jest tu otcova závěť, jež